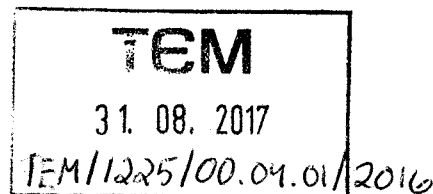

29.8.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
Työelämä- ja markkinaosasto
Hallitusneuvos Tarja Kröger

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu, Työelämä 32/2017

Työaikasääntelyä selvittävän työryhmän mietintö - työaikalaki

Työ- ja elinkeinoministeriö on valmistellut luonnoksen hallituksen esitykseksi uudesta työaikalainsäädännöstä ja lähettänyt sen lausuntokierrokselle. Metsähallitukselta ei ole pyydetty lausuntoa mietintöön, mutta esitykseen sisältyvien huolenaiheiden vuoksi haluamme kunnioittavasti tuoda lainvalmistelijoiden tietoon seuraavaa.

Metsähallitus on valtion liikelaitos, jolla on sekä liiketoimintaa että julkisia hallintotehtäviä. Metsähallituksen hallinnassa on reilut 12 miljoonaa hehtaaria valtion omistamia maa- ja vesialueita, ja sen haastavana tehtävänä on hoitaa ja käyttää näitä alueita niin, että ne hyödyttäisivät suomalaista yhteiskuntaa mahdollisimman hyvin. Metsähallitus-konsernin henkilöstömäärä vuonna 2016 (mukaan lukien tytäryhtiöt) oli 1431 henkilötyövuotta. Lisäksi Metsähallitus työllistää noin 1000 henkilötyövuoden edestä ulkopuolisia urakoitsijoita. Metsähallituksen kokonaistyöllistyvyys on siis vajaat 2500 henkilötyövuotta.

Metsä- ja luonnonvara-alaan liittyy eräitä toiminnan luonteesta johtuvia erityispiirteitä työn tekemisen ja teettämisen kannalta. Valtakunnallisesti toimintaamme tarkastellen jo luonnonolosuhteissa on suuria vaihteluja vuoden mittaan. Toimintamme myös edellyttää yhteistyötä merkittävän sidosryhmäjoukon kanssa ja sekin osaltaan asettaa erityisiä haasteita työn ja työaikojen järjestämisessä tarkoituksenmukaisella tavalla. Olemme haasteessa kuitenkin onnistuneet ja laista johtuvien työaikasäännösten soveltamisen osalta tilanne on tähän asti ollut selkeä. Voimassa olevassa työaikalaisissa (9.8.1996/605) kun on selkeästi todettu, että metsäala jää työaikalain soveltamisalan ulkopuolelle.

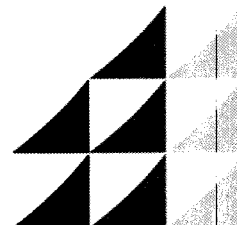
Työaikalaki 9.8.1996/605

2 §

Tätä lakia ei sovelleta, lukuun ottamatta sen 15 §:n 3 momenttia

.
.
.

4) metsä-, metsänparannus- ja uittotyöhön eikä näihin liittyvään työhön lukuun ottamatta maastossa tehtävää koneellista metsä-, metsänparannus- ja puutavaran lähikuljetustyötä.

29.8.2017

Metsähallituksessa tehtävässä metsätyössä (ml. metsänhoidon suunnittelu) on käytössä toimivat ja joustavat työajan järjestelyt, missä työaika järjestetään siten kuin se töiden järjestelyn kannalta kokonaisuutena on tarkoituksenmukaista. Tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa huomioidaan muun muassa luonnonolojen (pakkanen, valon määrä, lumitilanne jne.) asettamat vaatimukset työn tekemiselle. Metsätyöhön ei kuitenkaan sisälly sellaista itsenäisyyttä, missä työntekijät tai toimihenkilöt voivat täysin vapaasti päättää työajoistaan kuten esimerkiksi niin sanotussa tietotyössä. Jo työturvallisuuskäytännöistä on tärkeää, että työnantajalla on tieto, milloin ja missä työkohteessa metsätyötä tehdään, vaikka työajan sijoittaminen päivän kellonaikoihin ei olisikaan joka tilanteessa merkitsevää. Metsätyöhön työajan osalta liittyvällä "itsemääräämisoikeudella" on siten työntekijän ulkopuolelta tulevat raamit.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi uudesta työaikalaista (2 §) ei mainita metsätyötä soveltamisalapoikkeamien joukossa eikä kyseinen työ luonteeltaan sellaisenaan istu mihinkään esityksen kohdista 1 - 4. Mietinnön perusteluissa puolestaan (työryhämietintö, s. 88) soveltamisalapoikkeaman kuvaus jää epämääräiseksi ja hämärtää näin ollen työaikanormiston soveltamisvaadetta metsätyöhön. Tämän osalta Metsähallitus pitää lakiesitystä puutteellisenä. Työaikalain uudistamisesitykseen sisältyykin nyt riski siitä, että metsäalan tarkoituksenmukaiset ja joustavatkin työaikakäytännöt vaarantuvat, kun laki esityksen mukaisena toteutuessaan lisäksi tulkinnanvaraa sen soveltamisesta metsätyöhön. Metsähallitus esittääkin, että nykyisin sisältämä metsätyötä koskeva poikkeama työaikalain soveltamisesta (sitaatti lainkohdasta edellä) tulee säilyttää lakitekstissä ennallaan.

Kun tarkastellaan laajemmin työaikalainsäädännön kehittämisen suuntaa, Metsähallitus toteaa, että nykyistä joustavimmat työajan seuraamisen muodot ja menettelyt ovat perusteltuja. Ne myös vastaavat voimassa olevaa lainsäädäntöä paremmin työelämän tarpeisiin. Lainvalmistelussa tulee kuitenkin huomioida metsäalalla tehtävän työn erityispiirteet. Normitasolla tulee mieluummin tukea alalla jo käytössä olevia joustavia ja tarkoituksenmukaisia työaikakäytäntöjä kuin luoda niille uusia rajoituksia tai tulkinnallista epäselvyyttä lain soveltamisalasta.

Lisätietoja antaa työsuuhdelakimies Riikka Tella, puhelin 040 747 6863.

Kunnioitavasti

Pentti Hyttinen
Pääjohtaja

